

TEORIEN OM KOMPARATIVE FORTRINN

Karen Helene Ulltveit-Moe
ECON 1410

Handelsteorier

- forklarer og predikerer handelsmønstre
- forklarer hvorfor handel gir gevinster

- kan deles i tre grupper
 - Teorien om komparative fortrinn
 - Nyere handelsteori:
 - Næringsintern handel og dumping
 - Ny økonomisk geografi
 - Næringsklynger og eksternaliteter

Teorien om komparative fortrinn

- Komparative fortrinn gir uttrykk for relativ evne til å produsere ulike varer og tjenester
- Forskjeller i evne til å produsere et bestemt gode kan måles ved alternativkostnaden i fremstillingen av godet

Et land har komparativ fortrinn i produksjonen av en vare, x , hvis det antall enheter av andre varer, y , man må oppgi for å produsere en ekstra enhet av x , er mindre i vedkommende land enn i andre land.

Komparative fortrinn og alternativkostnad

- Et land står overfor en alternativkostnad når det skal allokere ressurser til å produsere varer og tjenester

- Eksempel: Et begrenset antall personer kan brukes til å produsere mobiltelefoner eller til tekstilproduksjon.
 - Alternativkostnaden ved mobiltelefonproduksjon er det antall tekstiler som ikke blir produsert.
 - Alternativkostnaden ved tekstilproduksjon er det antall mobiltelefoner som ikke blir produsert.
 - Et land står overfor en avveining: hvor mange mobiltelefoner eller hvor mange tekstiler skal det produsere med de knappe ressursene det har (les: hva er optimal ressursallokering)?

Komparative fortrinn og alternativkostnad

- Vi har to land: Sverige og Kina
- Hvert land har en gitt mengde produksjonsressurser som kan brukes til mobilproduksjon eller tekstilproduksjon.
- La oss anta at dersom halvparten av ressursene brukes i hver sektor så gir dette:

	Mobiltelefoner	Tekstiler
Sverige	1000	4000
Kina	1000	8000
Totalt	2000	12000

Komparative fortrinn og alternativkostnad

- Alternativkostnaden av mobiltelefoner i Sverige = 4 tekstiler
- Alternativkostnaden av mobiltelefoner i Kina = 8 tekstiler
- Alternativkostnaden av tekstiler i Sverige = $1/4$ mobiltelefoner
- Alternativkostnaden av tekstiler i Kina = $1/8$ mobiltelefoner

- Alternativkostnaden av mobiltelefonproduksjon i Sverige er lavere
- Alternativkostnaden ved tekstilproduksjon i Kina er lavere

- Sverige har et komparativt fortrinn i produksjonen av mobiltelefoner fordi alternativkostnaden av mobiltelefoner er lavere i Sverige enn i Kina.

- Kina har et komparativt fortrinn i produksjonen av tekstiler fordi alternativkostnaden av tekstiler er lavere i Kina enn i Sverige.

- Et land som har et komparativt fortrinn i produksjonen av et gode, bruker sine ressurser mest effektivt når det spesialiserer seg i produksjonen av dette godet.

Komparative fortrinn og alternativkostnad

- Gevinster ved handel:
 - ▣ Anta at i utgangspunktet produserer begge land begge produkter ihht til tabellen over.
 - ▣ Anta at vi åpner for handel og spesialisering ihht. KF.
 - ▣ Spesialisering og varebytte gjør at den totale varemengden øker og åpner for økt konsum i begge land.

Handel	Mobiltelefoner	Tekstiler
Sverige	2000	0
Kina	0	16000
Totalt	2000	16000

Teorier om komparative fortrinn

- Av definisjonen av komparative fortrinn følger, at et land aldri kan ha komparative fortrinn på alle områder!
- Teorien om komparative fortrinn sier at det er disse (KF) som vil bestemme sammensetningen av internasjonal handel
- **Ricardo modellen:** Forskjeller i arbeidskraftsproduktivitet (les: teknologi) gir opphav til produktivetsforskjeller, komparative fortrinn og gevinster ved handel
- **Heckscher-Ohlin modellen:** Forskjeller i relativ faktortilgang (arbeidskraft, kapital, land) gir opphav til produktivetsforskjeller, komparative fortrinn og gevinster ved handel